

Vågbrytaren

*Riksföreningen mot hälsovådlig
elektromagnetisk strålning*

2007-06-27

Synpunkter på SSI Remiss 2007-05-08 - Dnr 2006/1070-41

Sid 4, punkt 3.2 Säker strålmiljö

”Det innebär att: Stråldosen begränsas så långt det är rimligt möjligt”

Ordet ”rimligt” ska tas bort eftersom det förvandlar miljömålet så att det blir till intet förpliktigande. Ska begreppet strålskydd ha någon trovärdighet måste fokus ligga just på strålskydd och inte på opreciserade överväganden.

Sista att-satsen: Ta bort ”eventuella”. Avsikten bakom detta ord är att man ska tro att alla de otaliga risker som redan identifierats inte existerar.

Sid 5, Delmål 3:

Ta bort ”eventuella” även här enligt ovan.

Sid 6, punkt 4 Utveckling av strålmiljön

”I dagens samhälle exponeras ... radiosändare...”

Här bör som exempel på av människan producerad strålning mobiltelefonin nämnas först och främst, eftersom den är helt dominerande där majoriteten av medborgarna lever och arbetar. Den nuvarande skrivningen måste ses som ett sätt att bagatellisera och dölja de speciella faror som mobiltelefonin innebär.

”I takt med att ... har samhällets insatser för ett gott strålskydd utvecklats.”

Om detta var sant skulle vi inte ha ett ständigt växande antal elöverkänsliga och hundratals människor skulle inte behövt bli flyktingar i eget land. Dessutom skulle vi förmodligen sluppet den dramatiska ökningen av sjuktalen.

”Hittills har strålskyddsarbetet främst fokuserat på människans hälsa, och den yttre miljön har ansetts skyddad om människans hälsa skyddats.”

Denna mening bör ändras enligt följande: Hittills har ”strålskyddsarbetet” fokuserat på att rättfärdiga industrins hämningslösa intensifiering av strålningsbelastningen för allt och alla, till men för allas hälsa och för miljön som helhet.

Sid 12, punkt 4.1.3 Delmål 3 Kontroll över riskerna med EMF.

Här, som på andra ställen, används uttrycket ”*elkänslighet*”. Ändras till *elöverkänslighet* eftersom alla levande varelser är ”*elkänsliga*”, även de som ännu inte är så elmiljöskadade att

de kan kallas elöverkänsliga. Angående antalet elöverkänsliga är det sant att osäkerhet råder. Några siffror kan dock tjäna som vägledning.

3,5% av Österrikes befolkning (2007, Schroetter och Leitgeb), 5% av Schweiz befolkning (2005, Institut de Médecine Sociale et Préventive de l'Université de Berne på uppdrag av miljömyndigheten), 9% av Tysklands befolkning (2005, tyska strålskyddsmyndigheten), 5% av Irlands befolkning (2005, läkarorganisationen IDEA), 3,1% av Sveriges befolkning (1999 Socialstyrelsen), sannolikt betydligt fler idag osv. osv.

Observera att sannolikheten för att så många människor helt oberoende av varandra skulle inbilla sig likartade symtom i likartade situationer är lika med noll.

Påståendet att det idag inte finns något vetenskapligt stöd för ett orsakssamband mellan EMF och de besvär som drabbar elöverkänsliga faller på sin egen orimlighet och blir inte sannare av ideliga upprepningar (även på sid 30 och 50). Några få av de otaliga studier som visar hälsoeffekter är

a) Människans nervsystem arbetar med svaga elektriska signaler (vilket bl.a. kan mätas med EEG). Sambandet mellan elektricitet och magnetism bildar grund för ellära (Maxwells ekvationer). Det har även experimentellt visats att hjärnströmmar och sömnfaser påverkas av mobiltelefonstrålning (BUFA 2005).

Det finns alltså redan genom detta skäl att anta att radiostrålning kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Miljöbalken (1998:808) 3 §).

b) Att amplitudmodulerad kortvågssändning påverkar sömn har visats i en Schweizisk offentlig utredning:

*Altpeter, E.S., Krebs, Th., Pfluger, D.H., von Kanel, J., Blattmann, R., et al., 1995: "Study of health effects of Shortwave Transmitter Station of Schwarzenburg, Berne, Switzerland". University of Berne, Institute for Social and Preventative Medicine, August 1995.

Under "discussion" står:

"A statistically highly significant excess was established in the more strongly exposed population in case of sleep disturbances and with regard to a number of health complaints such as nervousity, inner restlessness, limb and joint pains and general weakness and tiredness; these cannot be explained by characteristics of the examined groups with regard to such factors as age, sex, social and economical situations".

Och vidare:

"The question whether the observed sleep disturbances can be related to a biophysical mechanism or to psychological mechanism was examined intensively. It was possible to show under experimental conditions in which broadcasting activities had been stopped without previous notification of the examined persons; that a reduction of electromagnetic exposure was followed by an improvement of sleep quality as registered in the diary. This leads to the conclusion that the Transmitter has a direct (e.g. not only psychological) effect on sleep quality".

c) Att digitala mobilbasstationer typ GSM orsakar kognitiva störningar hos närboende har samstämmigt visats i fyra studier, nämligen:

I Frankrike:

*R. Santini, P. Santini, J.M. Danze, P. Le Ruz, M. Seigne: "Study of the health of people living in the vicinity of mobil phone base stations: I: Influences of distance and sex". *Pathol Biol* 2002, 50: 369-73.

I Spanien

*Enrique Navarro, Jaume Segura, Manuel Portoles, Claudio Gomez-Peretta de Mateo: The Microwave syndrome: "A preliminary Study in Spain". *Electromagnetic Biology and Medicine*, vol 22 (2003): 161-169.

I Österrike:

*H-P Hutter, H Moshhammer, P Wallner, M Kundi. "Subjective symptoms, sleeping problems, and cognitive performance in subjects living near mobile phone base stations". *Occup. Environ. Med* 2006;63:307-313.

I Egypten:

*G. Abdel-Rassoul, O. Abou El-Fateh, M. Abou Salem, A. Michael, F. Farahat, M. El-Batanouny, E. Salem. "Neurobehavioral effects among inhabitants around mobile phone base stations". *Neuro Toxicology* 2006-636.

d) Att digitala mobilbasstationer typ GSM orsakar beteendestörningar hos fåglar har visats i två studier. Förklaringar av typen att hälsoeffekter på närboende enbart beror på psykisk oro kan därför avföras:

I Spanien:

*Alfonso Balmori. "Possible Effects of Electromagnetic Fields from Phone Masts on a Population of White Stork (*Ciconia ciconia*) : *Electromagnetic Biology and Medicine*, 24: 109–119, 2005.

I Belgien:

*Joris Everaert, Dirk Bauwens: A Possible Effect of Electromagnetic Radiation from Mobile Phone Base Stations on the Number of Breeding House Sparrows (*Passer domesticus*), *Electromagnetic Biology and Medicine*, 26: 63–72, 2007 DOI: 10.1080/15368370701205693.

e) Även när det gäller kortvariga laboratorieexperiment, är det ett etablerat faktum att vissa personer har förmåga att känna närvaron av svaga elektromagnetiska fält, Sålunda uppger Schweiziska strålskyddsmyndigheten, Bundesamt für Umwelt, BAFU i sin informationsbroschyr "Electrosmog in the environment" (2005);

"Some people have the ability to consciously perceive weak electromagnetic radiation, which can be established in experimental arrangements and tests. Test subjects have to be able to tell the difference between a real and a sham exposure. Approximately 5 percent are able to accomplish this better than they could be expected to by chance."

Observera att några studier av mobilbasstationer som tyder på motsatsen, dvs att dessa skulle vara ofarliga, hittills inte har publicerats.

På SSI:s Transparensforum framstod klart och tydligt att det inte råder någon vetenskaplig konsensus om bristen på samband mellan EMF och försämrad hälsa.

Framhållas bör också att inga studier gjorts av hälsoeffekter av långtidsexponering för de specifika typer av strålning som används av olika typer av trådlösa kommunikationssystem. *Inte en enda!* Ändå utsätts befolkningen för denna strålning dygnet runt, året om, livet ut. Nyligen konstaterade Sir William Stewart att dagens människor är försöksdjur i ett gigantiskt hälsoexperiment. Detta är helt i strid med den i Sverige lagstadgade Försiktighetsprincipen.

I texten påstås att strålningen är mycket låg i jämförelse med gällande referensvärden. Det må låta betryggande, men när det exempelvis gäller mobilstrålning, skyddar referensvärdet oss från att bli permanent skadade i känsliga organ p.g.a. överhettning efter 6-8 minuters exponering, men inte från de otaliga hälsoeffekter på tusendelar av riktvärdet som är mycket väl vetenskapligt belagda.

SSI bedömer vidare att det finns en viss osäkerhet i riskbedömningen som motiverar att Försiktighetsprincipen tillämpas. Detta är en underdrift av monumental proportioner. Sedan påstår man ”Försiktighetsprincipen innebär i korthet att ’onödig’ exponering undviks”. SSI läser lagen som fan läser bibeln.

Försiktighetsprincipen (MB 2:3) innebär att redan risken för skador och olägenheter medför en skyldighet att vidta de åtgärder som behövs för att negativa effekter på hälsa och miljö ska förebyggas, hindras eller motverkas. Skyldigheten gäller alltså inte bara konstaterade skador och olägenheter, utan även möjliga/sannolika/troliga skador och olägenheter.

I motivtexten skriver regeringen att avsaknad av vetenskaplig bevisning inte får användas som ursäkt för att skjuta upp åtgärder för att förhindra miljöförstöring.

Sid 13, punkt 4.2 Prognosen för att nå säker strålmiljö

I första stycket nämns att miljö kvalitetsmålets utveckling bedöms som positiv när det gäller kontroll över riskerna med EMF. Vi håller inte alls med om detta. Orsakerna är både den i stort okontrollerade utvecklingen av trådlös teknologi och SSI:s handfallenhet inför problemen.

I andra stycket sägs att helhetsbilden av strålningens påverkan på människor och miljö är förbättrad. Det gäller under alla omständigheter inte mikrovågsstrålningen. Visserligen finns mycket dokumenterat, men SSI vägrar att ta till sig kunskapen.

Sid 15, punkt 4.2.3 Delmål 3 – kontroll över riskerna med EMF

”Mot bakgrund av hur delmålet är formulerat bedömer SSI att det är uppnått.”

Ett absurt oriktigt och vilseledande påstående. Några vetenskapliga eller andra undersökningar av hur människor som bor i närheten av radiosändare t.ex. mobilbasstationer, verkligen mår har aldrig gjorts i Sverige, vilket intygas i följande skrivelser. Från Statens strålskyddsinstitut: 2006-04-07 Dnr 2006/453-521. Från Socialstyrelsen: 2006-05-02 Dnr 3226/2006

Eftersom det inte gjorts någon som helst forskning på långtidseffekterna av permanent bestrålning av de många olika typer av frekvenser, modulation och pulsning som är aktuella i

de många olika trådlösa kommunikationssystem som medborgarna tvångsexponeras för är det mest att betrakta som ett skämt att SSI påstår att detta miljömål är uppnått.

Det är också märkligt att man så tungt lutar sig mot SSI:s vetenskapliga råd vars ordförande Anders Ahlbom har varit med och bestämt riktvärdena, och alltså har ett prestigeintresse av att de inte ifrågasätts. Dessutom har flera av rådets medlemmar starka ekonomiska bidningar till telekomindustrin, så rådet måste betraktas som jävigt!

SSI framställer forskningsläget på ett djupt missvisande sätt när man inte redovisar den stora diskrepans som råder mellan olika forskningsresultat (främst beroende på vem som finansierar studierna) och försöker ge en bild av en enig forskarvärld.

Att SSI vill avsvärja sig ansvaret för de många elöverkänsliga är ett svek utan like. Det finns så mycket forskning och så många dokumenterade läkarobservationer, tillsammans med de mycket samstämmiga erfarenheterna hos världens miljontals elöverkänsliga, att *elöverkänslighet måste betraktas som ett faktum som man förutsättningslöst måste forska vidare på.*

Det är uppenbart att SSI vill styra in forskningen på för industrins intressen ofarliga vägar.

Verkligheten går det dock inte att smita förbi. Även om man idag bortförklarar de elöverkänsligas oerhört svåra situation kommer morgondagen att framtinga seriös forskning och adekvata åtgärder – som måste vidtas av Statens strålskyddsinstitut, som (enligt miljöminister Andreas Carlgren) har det yttersta ansvaret för folkhälsan när det gäller strålproblematiken.

Seriös forskning är inte liktydig med parodiska och djupt oetiska provokationstest – som genom sin natur utesluter alla de svårast drabbade. Om man verkligen ville förstå elöverkänslighet skulle man göra grundliga utredningar (med provtagningar och dyl.) på de svårast drabbade för att utröna om det finns några tydliga mönster i skadebilden. Dessutom skulle man seriöst följa upp de fynd som redan gjorts av förändringar i hud och blodbild. Man skulle också ta till sig dagens spetsforskning om kroppens bioelektriska system och hur det störs av utifrån kommande elektriska impulser.

Sid 16, punkt 4.3 Möjligheten att nå säker strålmiljö i olika framtidsscenarioer:

Som sista punkt när det gäller tillkommande faktorer nämns den snabba utvecklingen av EMF-tillämpningar. Här ställs krav på uppdaterad forskning om eventuella skadliga hälsoeffekter, uppdaterade riskbedömningar, riskbegränsning m.m. Vi menar att det redan finns tillräckliga skäl att strikt tillämpa Försiktighetsprincipen (i lagens anda och inte i SSI:s). Med tanke på SSI:s ovilja och senfärdighet att ta till sig ny kunskap riskerar vi annars att framtiden enbart kommer att medföra det som med en drastisk term kallas bodycount.

SSI kan väl inte mena att man i upprättande av miljömålet ”säker strålmiljö” ens kontemplerar möjligheten att släppa myndighetens reglerande funktion och överlåta detta till marknadskrafterna? Det vore ju som att sätta räven som vakt över hönshuset!

Sid 21, punkt 5.1

Hela styckena ”Berättigandebedömningar och optimering” och ”forskning” betraktar vi som rent flum. Miljömålet ”säker strålmiljö” ska givetvis underordnas miljöbalken, som

konstaterar att ekonomiska faktorer inte får ha någon relevans vid riskbedömning, utan enbart riskerna i sig.

Sid 28, punkt 5.1.3: Delmål 3 – kontroll över riskerna med EMF:

Inledningsvis nämns vikten av en öppen process och av diskussion med de intressegrupper som finns. Vi upplever inte att processen hittills har varit öppen i meningen förutsättningslös och utan dold agenda. Industrins intressen har legat som en död hand över möjligheterna till ett intellektuellt meningsutbyte. De mekanismer som Vågbrytaren fört fram för hur EMF inkräktar på människors hälsa har aldrig beaktats. SSI:s tillämpning av Försiktighetsprincipen – användning av handsfree, undvikande av samtal vid dålig täckning etc. – är helt otillräcklig, för att inte säga löjeväckande, och kan ge en falsk känsla av säkerhet.

SSI har tillsammans med Socialstyrelsen gjort en omfattande satsning för att höja kompetensen om EMF och hälsa i kommunerna. Dessa satsningar har enligt vår uppfattning enbart syftat till att desinformera bort oron. Följden har blivit en ökande förtroendeklyfta mellan myndigheter och en informerad allmänhet.

SSI smiter undan med vaga påståenden som att onödig exponering bör undvikas – utan att definiera vad ”nödvändig exponering” skulle vara och vad den medför för risker. I strikt mening är givetvis all exponering för tekniskskapade EMF onödig, dvs. inte en naturnödvändighet. Det är helt ansvarslöst att ha en definition av Försiktighetsprincipen som bygger på tillfälliga värderingar i stället för på fakta. Ingenstans talas det om den ofrivilliga exponering för EMF, exempelvis från basstationer, som man som individ inte kan undvika eller välja bort.

Sid 30, punkt 5.2 Mål och styrmedel inom andra politikområden och sektorer.

I sista stycket under denna punkt nämns hur Sverige har som mål att ligga i framkant när det gäller elektronisk kommunikation och att det som första land skall vara ”ett informationssamhälle för alla”, vilket innebär att exponering för EMF kan öka. Givetvis kommer att öka (vår kommentar).

Här riskerar man att upprepa de misstag som gjordes vid införandet av mobiltelefoni: ingen miljökonsekvensbeskrivning, ingen riskbedömning, ingen försiktighetsprincip. Stycket är emellertid avslöjande. Här visas tydligt vad som är den egentliga drivkraften bakom offrandet av människor på teknikens altare. *Varför ska SSI, som är till för att skydda medborgarna, arbeta för att främja en politik som enbart ser till industrins intressen?*

Sid 32, punkt 5.3.3 Delmål 3 – kontroll över riskerna med EMF

Socialstyrelsens intresse för de elöverkänsliga är ringa. Kommunerna är dålig informerade om EMF. Som framgått ovan underkänner vi det ”stöd” som kommunerna fått från centralt håll – se ovan om förtroendeklyftan. Under denna punkt tas också de s.k. Transparensforumen om mobiltelefoni upp. Det sista ägde rum under våren 2005. Ännu – två år efteråt – har ingen SSI-rapport kommit från dessa fora. Vi noterar att SSI nu vill undandra sig sitt ansvar för de elöverkänsliga och lämpa över problemen på någon annan. Ett överväldigande material – inklusive förklaringsmodeller som också presenterades på Transparensforum – finns om hur mycket låga EMF påverkar organismen. Om SSI inte har kunskap att ta sig an frågor om s.k. icke-termiska effekter *bör man knyta till sig den kompetens som saknas.*

SSI konstaterar att det är svårt för kommunerna att bemöta frågor om hälsoeffekter av EMF. I begreppet ”säker strålmiljö” borde ingå att kommunerna ges möjlighet att skydda medborgare

mot skadliga effekter av EMF. I stället får kommunernas politiker och tjänstemän gå på kurs för att lära sig prata bort reella, svåra hälsoproblem p.g.a. EMF och berättigad, välgrundad oro.

SSI avsäger sig ansvaret för de elöverkänsliga genom att ge en helt felaktig bild av forskningsläget.

Sid 35, Delmål 3 – Kontroll över riskerna med EMF.

På SSI:s Transparensforum framkom att ICNIRP är en privat tysk stiftelse utan demokratisk insyn, som utser sina egna experter.

SSI påstår att ICNIRP är en oberoende organisation. Oberoende av vem och vad?

I organisationens statuter framgår att medlemmarna inte får ha ekonomiska bindningar till industrin. Inte desto mindre tar flera ICNIRP-medlemmar emot stora summor årligen från industrin.

Detsamma gäller den före detta ansvarige för EMF-frågor i WHO, Michael Repacholi, som årligen tagit emot 150 000 dollar från industrin, medan han genom WHO:s meddelandeblad bedrev lobbyverksamhet för samma industri.

SSI framställer situationen som om föreställningen att den trådlösa kommunikationstekniken är riskfri har en bred vetenskaplig förankring. Detta är inte fallet. Ett litet fåtal personer deltar i alla de organisationer som SSI hänvisar till. Flera av dem har starka bindningar till industrin och saknar därför vetenskaplig trovärdighet.

”Myndigheterna konstaterar att det inte finns några vetenskapligt säkerställda hälsorisker från mobiltelefonisystem...”. Ett helt falskt påstående. Även om det vore sant vore det irrelevant eftersom svensk lagstiftning, miljöbalken, säger att brist på vetenskapliga bevis inte får anföras som skäl att inte vidta åtgärder.

Hänvisning görs till en rapport från EU-kommissionens arbetsgrupp som menar att det inte finns någon hälsorisk med mobiltelefoni vid en användningstid kortare än tio år. Om detta var sant, vilket det inte är, undrar man om det inte spelar någon roll vad som händer efter tio år?

Varför nämns inte REFLEX-projektet och TNO-studien? Som tidigare påpekats, saknar ICNIRP:s referensvärde relevans, eftersom det inte tar hänsyn till icke-termiska effekter.

Sid 37, punkt 6.1.1 Miljöövervakning

Här nämns att SSI håller på att ta fram ett miljöövervakningsprogram för EMF och att man gör mätningar för att kontrollera att referensvärdena inte överskrids. Dessa referensvärden bygger emellertid på dogmatiskt tänkande och är som tidigare nämnts helt irrelevanta. Man behandlar levande system som vilken materia som helst, som enbart kan påverkas genom upphettning eller jonisering. En annan dogm säger att stora stimuli alltid måste ge större respons är små. Man bortser från s.k. fönstereffekter, resonansfenomen av frekvens, koherens, polarisation och modulation. Detta är som tidigare nämnts icke-termiska effekter.

Vad är det för vits med att SSI håller på att mäta sådant som är helt ointressant? Det finns inga säkra nivåer för denna typ av strålning. Man kan inte i all evighet bortse från

canceranhopningar nära master, skolbarn som får svåra koncentrationsproblem av WiFi-system och många fler allvarliga effekter.

Får vi påminna om att ”säker strålmiljö” är en strålmiljö som inte innebär att människors hälsa eller välbefinnande äventyras. *Säker strålmiljö och de nu gällande referensvärdena är helt oförenliga storheter.*

Sid 38, punkt 6.1.2 Indikatorer

”Delmålet om EMF är genom sin formulering svårt att följa upp genom indikationer, varför sådana saknas för delmålet.”

Varför inte formulera om delmålet så att SSI tvingas att ta sitt ansvar fullt ut för hälsoeffekter av EMF? *En bra indikator är förekomsten av elöverkänsliga* och andra välkända hälsoeffekter (långt under referensvärdena) av EMF, som SSI mycket väl känner till men inte vill låtsas om.

Sid 41, punkt 7.1, Förslag till ny formulering av miljö kvalitetsmålet och nya preciseringar.

Förslaget till målformulering är alldeles utmärkt.

Att rimlighetsaspekten införts visar dock att det inte finns någon seriös tanke bakom formuleringen av miljö kvalitetsmålet. Detta är ett sätt att gardera sig mot att behöva vidta några som helst åtgärder.

Ordet rimligt måste alltså bort. Då blir första punkten i rutan bra.

Sista punkten i rutan säger: ”Riskerna med och exponeringen med EMF kartläggs så långt som rimligt möjligt och nödvändiga åtgärder vidtas i takt med att risker identifieras.”

Kan det tydligare sägas att vi alla ska fortsätta som försökskaniner i ett fullskalexperiment helt i strid med miljöbalken? Mobiltelefonin startade utan tillämpning av Försiktighetsprincipen och vi har redan sett katastrofala resultat. Alltför många risker har redan identifierats. Offren lider. Åtgärds paket saknas.

Sid 43, punkt 7.2.2. Delmål 3 om kontroll över riskerna med EMF omformuleras:

”År 2020 ska exponeringen för elektromagnetiska fält fortsatt vara så låg att människors hälsa och miljön skyddas.” STRYK ”fortsatt”!!

Med hänvisning till tidigare diskussioner om gällande referensvärden kan vi inte acceptera en formulering som refererar till dessa värden.

Formuleringen ”fortsatt låga” är missvisande. Vårt förslag till text är: Delmålet ska anses vara uppfyllt när:

- Det finns ett program för en av industriintressen oberoende kontinuerlig miljöövervakning av allmänhetens och arbetstagares exponering för EMF, med regelbunden rapportering, i syfte att säkerställa att exponeringsnivåer är oskadliga för människors hälsa och för miljön som helhet.
- All ny verksamhet som sprider EMF föregås av seriös och obunden forskning om hälso- och miljöeffekter av den specifika stråltypen.

- Det finns ett program för en kontinuerlig, av industriintressen oberoende, och effektiv tillsyn för verksamheter som innefattar EMF.
- Det finns miljömedicinskt korrekt grundade riktvärden som innebär ett skydd mot icke-termiska hälsoeffekter.
- Alla lokala och regionala tillsynsmyndigheter ska ha relevant kunskap om EMF och klart lagstiftade möjligheter att skydda medborgarna.

Sid 50, punkt 8.4.9 Förslag till regering och riksdag

Här talas om att utveckla och utreda orsakerna till elöverkänslighet och lämpa över detta till Socialstyrelsen. Detta skulle innebära det slutliga sveket mot denna grupp funktionshindrade. SSI vill som framgått helt grundlöst slå fast att elöverkänslighet inte har med EMF att göra. Det skulle då återstå för Socialstyrelsen (som alltid okritiskt lutat sig mot vad SSI säger och vars intresse för frågorna är näst intill obefintligt) att hitta andra möjliga förklaringar, dvs. bortförklaringar som kan accepteras av industrin. Även andra regionala och centrala myndigheter hänvisar ständigt till SSI:s auktoritet.

Den yttersta konsekvensen av detta är att de elöverkänsligas problem behandlas på felaktiga grunder, att gruppen slutgiltigt berövas sina mänskliga rättigheter och ställs utanför samhällsgemenskapen. Detta är inte värdigt ett civiliserat samhälle.

”...genom att det finns utbildad personal ... bör man också kunna hantera den oro som finns hos en del människor.”

Denna ”oro” är ett uttryck för den faktiska verklighet vi har idag, nämligen att alltfler (och långt fler än de som kallar sig elöverkänsliga) får allvarliga hälsoproblem av EMF. Denna ”oro” ska inte och kan inte ”informas bort”. Tvärtom måste man börja ta människors faktiska erfarenheter på allvar för att kunna göra en korrekt och trovärdig utvärdering av hälsoeffekter av EMF.

Innan myndigheterna kan utbilda någon annan måste Statens strålskyddsinstitut, Socialstyrelsen och Arbetsmiljöverket själva utbildas, så att de kan ge korrekt information till arbetsplatser, länsstyrelsen och kommuner – i stället för att som idag mekaniskt upprepa industriformulerade trossatser.

Sid 51, punkt 8.4.2 Förslag till andra än regering och riksdag

”Förslaget skulle ge en mer fullständig överblick av EMF-exponeringen ...”.

Ja absolut, men bara under förutsättning att man sänker riktvärdena radikalt till nivåer som bygger på dagens verkliga forskningsläge och miljontals människors faktiska verklighet världen över. Så länge SSI bara är ett språkrör för industrins ohämmade intressen och vägrar att arbeta i Miljöbalkens och Försiktighetsprincipens anda, kommer oron, hälsoförsämringarna och misstron mot myndigheterna bara att öka.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ser vi detta förslag till utvärdering av miljömålet ”säker strålmiljö” som en stor risk för folkhälsan och miljön som helhet. Det utstuderat sofistikerade föraktet för all erfarenhet och kunskap som strider mot industrins intressen, visar att Sveriges myndigheter

befinner sig långt bort från idealbilden av myndigheternas opartiskhet, ansvarstagande och omsorg om miljö och hälsa. Det enda som skyddas av denna text är industrins intresse av att obehindrat få exploatera befolkningen.

En sant vetenskaplig hållning innebär att man fångar upp all erfarenhet och kunskap som redan finns och låter dem utgöra grunden för fortsatt kunskapssökande på ett odogmatiskt och fördomsfritt sätt.

SSI gör i stället så att man fastslår en lång rad dogmatiska påståenden som saknar all vetenskaplig och erfarenhetsmässig grund. Allt som hamnar utanför denna för industrin bekväma föreställningsvärld förbises eller ska ”informerars bort”.

Denna hållning är förfärande och visar att vi redan idag har ett samhälle där myndigheterna avsagt sig allt ansvar för medborgarnas väl och ve och endast ser till industrins kortsiktiga (mycket kortsiktiga!) krav på fri tillgång till alla aspekter av samhället för att tillgodose den heliga vinstmaximeringen.

Om inte våra synpunkter och förslag beaktas kräver Vågbrytaren att det klart och tydligt framgår att vi reserverar oss mot hela texten.

För Vågbrytarens styrelse

Sonja och Bo Fredberg

VÅGBRYTAREN
Högbergsgatan 23
151 33 Södertälje
Tel 0590-510 25
E-post: vagbrytaren@jdb.se

Mailas till: sophie.ljungberg@ssi.se

Postas till: Statens Strålskyddsinstitut, 171 16 Stockholm, Dnr 2006/1070-41